

การบริหารงบประมาณเชิงบูรณาการตามยุทธศาสตร์
สถานที่ โรงแรม เดอะ ทวิน ทาวเวอร์
วิทยากร นายธนาศัล วิจิเจริญ สำนักงบประมาณ

สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา

๑. แนวคิดการปฏิรูประบบงบประมาณ

ระบบงบประมาณแบบเดิม ๆ ประสบปัญหาของข้อมูล ความไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ตอบสนอง และวินัยการคลัง แนวทางแก้ไข คือ การมุ่งเน้นผลงาน (performance) ที่ชัดเจน มีข้อมูลที่ดีสำหรับการวางแผนและการทำงานงบประมาณ และมีกลไกความรับผิดชอบที่ดี Effective accountability relationships

๒. พัฒนาการระบบงบประมาณไทย

๒.๑) แบบแสดงรายการ พ.ศ. ๒๕๐๒ - ๒๕๒๔

- เน้นแสดงปัจจัยการผลิต (Input Oriented)
- วัตถุประสงค์เพื่อ ควบคุมค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ลดการรั่วไหล (Legal Compliance)

๒.๒) แบบแสดงแผนงาน พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๔

- ให้ความสำคัญกับ การเชื่อมโยงแผนการทำงาน (Work Integration)
- วัตถุประสงค์เพื่อ เป็นกลไกในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (Policy Implementation)

๒.๓) แบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕-ปัจจุบัน

- เน้นแสดงผลผลิต (Output Oriented)
- วัตถุประสงค์เพื่อ ให้การดำเนินงานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการตอบสนอง

ต่อความต้องการของประชาชน

๓. งบประมาณต้องมีความคุ้มค่า Value for Money

๔. ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์

เป็นระบบงบประมาณที่เน้นการใช้ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาลเป็นหลักในการจัดการทรัพยากรให้เกิดประสิทธิผล คุ้มค่า สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยเพิ่มบทบาทและความรับผิดชอบในการบริหารจัดการงบประมาณให้ส่วนราชการ โดยคำนึงถึงความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งมีการวัดผลสำเร็จของ ผลผลิต/ผลลัพธ์ ที่ชัดเจน สมบูรณ์ ใช้ได้จริงและเหมาะสมเวลา ที่ครอบคลุมทั้งปริมาณ คุณภาพ เวลาและค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๕. ข้อควรปฏิบัติในการเตรียมของงบประมาณ

๕.๑. การทบทวนงบประมาณตามกระบวนการ ๓R

๑) การทบทวนปรับลดงบประมาณจากรายการโอนเปลี่ยนแปลง (Review)

- ปรับลดรายการที่ไม่กระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงาน
- โอนเปลี่ยนแปลง ในปีที่ผ่านมา
- มีเงินกันปีที่ผ่านมา (ที่ยังไม่ก่อหนี้ผูกพัน)

๒) การทบทวนปรับลดงบประมาณจากผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ (Redeploy)

พิจารณารายการ งบลงทุนใหม่ที่ไม่จำเป็น ฝึกอบรมที่ไม่ใช่พันธกิจ จ้างที่ปรึกษาที่ไม่จำเป็น เดินทางราชการต่างประเทศ และโครงการวิจัยที่ขาดความพร้อม

๓) การจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม (Replace)

ให้ความสำคัญกับ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล/กระทรวง โครงการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง เช่น ปัญหาอุทกภัย ปัญหาภัยแล้ง

๕.๒ การทบทวนตัวชี้วัดและความเชื่อมโยงระดับต่าง ๆ

ได้แก่ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม

๕.๓ การจัดลำดับความสำคัญ ได้แก่ ความสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน และศักยภาพของหน่วยงาน

๕.๔ การวิเคราะห์การจัดสรรตามมิติรายจ่าย ได้แก่ รายจ่ายประจำที่จำเป็นขั้นต่ำ รายจ่ายตามภารกิจพื้นฐาน รายจ่ายตามภารกิจยุทธศาสตร์

๕.๕ การวิเคราะห์งบประมาณตามงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น

๕.๖. บูรณาการงบประมาณ

๖. การพิจารณางบประมาณ

๑) นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบแนวคิด

๒) ความสอดคล้อง เชื่อมโยง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาฯ แผนแม่บท Thailand ๔.๐ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ยุทธศาสตร์กระทรวง

๓) การบูรณาการ ๓ มิติ (เชิงภารกิจ เชิงนโยบาย เชิงพื้นที่)

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เอกชน และภาคประชาสังคม

๕) ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ ได้แก่ ควบคุมรายจ่ายประจำเพื่อเพิ่มรายจ่ายลงทุน ควบคุมภารกิจพื้นฐานเพื่อเพิ่มภารกิจยุทธศาสตร์

๖) วิเคราะห์ความเหมาะสมของผลผลิต/โครงการ และกิจกรรมเป็นพันธกิจของหน่วยงาน

๗) ครอบคลุมรายจ่ายตามข้อผูกพัน กฎหมาย สิทธิ และเงื่อนไขข้อตกลง

๘) พิจารณาค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ ได้แก่ ราคามาตรฐาน หลักเกณฑ์กรมบัญชีกลาง มติ ครม. บัญชีนวัตกรรมไทย

๙) ความเสมอภาคของมิติหญิงชาย

๑๐) ค่าใช้จ่าย เดินทางไปต่างประเทศชั่วคราว ต้องมีข้อผูกพัน MOU

๑๑) ข้อสังเกตของคณะกรรมการบริหารงบประมาณ

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

นำความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ และความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ของแผนงาน โครงการ การดำเนินการงบประมาณให้คุ้มค่า การจัดการทรัพยากร นำมาปรับใช้ในการทำงาน เพื่อการปฏิบัติงานในการจัดสรรงบประมาณได้